

Kalidoscopi

12a edició

Entredependències

Com generar pràctiques d'activisme social i cultural des de les cures?

Dissabte 27 de novembre de 2021

De 10.45 a 14.15 h

Al Centre de Cultura Popular La Violeta de Gràcia. Sala d'actes

C/ de Maspons, 6, 08012, Barcelona

Entrada lliure. Capacitat limitada

Inscripcions [aquí](#)

Amb

Judit Font

ACEP / Myriam González Sanz

Enmedio / Leonidas Martín

Imatge: **Paula Vicente**, [Permanent Construcció](#), 2019

La necessitat de situar les cures en un primer pla

Enguany volem dedicar el Kalidoscopi 2021 a construir un espai on pensar plegades entorn a com generar pràctiques d'activisme social i cultural des de les cures, seguint el fil de moltes converses, en jornades i taules de treball, però sobretot, escoltant les necessitats col·lectives que ens travessen constantment, i des de fa molt de temps, en el feinejar entre els camps d'acció artístic, educatiu i de la mediació cultural.

Aquesta línia de reflexió, es planteja a partir de defensar una política que situï la vida i les cures en primer pla. Atendre a una cura universal que ens permeti aconseguir una política de cura, unes vides plenes i un món més sostenible.

Col·locar les cures en una posició central significa reconèixer que som interdependents. Això planteja les relacions de cura amb la premissa que el jo es constitueix a partir de la relació amb les altres i ens suggereix acceptar que necessitem tant donar com rebre cures, constituint així la nostra humanitat comuna¹.

Per contra, el neoliberalisme imperant posa la pràctica de fer créixer l'economia per davant (o en contra) de les cures, que podrien impulsar el benestar i el desenvolupament de la ciutadania.

En aquesta tensió constant, la pandèmia ha tret a la llum la violència perpetrada pels mercats neoliberals que ens han deixat menys capacitats per proporcionar cures i també menys susceptibles de rebre'n.

Atendre les cures des d'Experimentem amb l'ART

Des dels seus orígens el 1993, Experimentem amb l'ART (EART), amb voluntat de servei públic, ha gestat orientacions educatives amb un enfocament democràtic de la cultura.

Les seves línies de treball s'han centrat a fomentar una educació per a la ciutadania amb un interès general per la creació cultural i els coneixements entesos com a bé comú i han apostat per interrogar i explorar els espais de cooperació.

EART treballa i fa recerca en zones intermitges, allà on es creuen algunes pràctiques artístiques, educatives i d'acció comunitària en l'àmbit cultural, aborda la dimensió de la creació i els seus espais de socialització, en la fusió de sabers, matèries i experiències individuals posades en comú, com a lloc possible on configurar el poder transformador de les arts.

Moltes de les pràctiques i recerques desenvolupades per EART es proposen amb la voluntat de facilitar vincles que puguin generar relacions continuades i futurs espais d'interdependència entre agents diversos, que permetin teixir ciutadania i comunitat.

---

¹ The Care Collective. *El manifest de les cures. La política de la interdependència*. Edita: Tigre de paper, Manresa, 2021.

Perquè situar-nos en una hospitalitat recíproca, pot obrir espais de convivència, per aprendre a viure juntes i aprendre juntes a viure. En aquest fer comú, fer perceptibles els límits més allà dels quals una situació ja no és acceptable o ha de ser radicalment transformada².

Cuidar plegades

Valorem que és molt important tenir cura i involucrar-nos emocionalment establint lligams amb les altres, però ens agradaria:

... **pensar juntes els espais i les accions** que ens poden permetre des de la cura mútua i universal, mobilitzar-nos políticament per tal de transformar el nostre món.

... **crear i defensar el bé comú**, les formes de prestació de serveis, espais i infraestructures socialitzades que pertanyin a la col·lectivitat.

... procurar una ètica de la cura atenta a la individualitat, però que s'expandeix cap a l'exterior per **redefinir les relacions de cura** del cercle més íntim fins al més distant.

... **cultivar comunitats que cuidin** des de les pràctiques artístiques i educatives, perquè les cures poden ser la nostra capacitat individual i comunitària de crear les condicions polítiques, socials, materials i emocionals que permetin que tant la majoria de persones i criatures vives com el mateix planeta prosperin.

Fer amb cura

Per tal de posar en valor les cures en la pràctica, com a activitats socials que impliquen proporcionar tot allò que cal per al benestar i el desenvolupament de la vida, us convidem a una jornada de reflexió, on pensar juntes entorn d'experiències que transiten i s'activen ENTRE:

- **les pràctiques artístiques**
- **les pràctiques educatives a institucions culturals**
- **l'acció ciutadana** (obrint mirades diverses des de la perspectiva feminista, antiracista i ecosocialista)

El Kalidoscopi desplegarà tres taules de treball acompanyades per Judit Font, Myriam González Sanz i Leonidas Martín, que de manera situada i amb dinàmiques concretes, compartiran recorreguts i activismes viscuts i desenvolupats des de la base, per a dialogar amb altres experiències de les persones participants i/o les que es vagin generant durant la jornada.

---

² Marina Garcés. *Escola d'aprenents*. Edita: Galaxia Gutenberg, Barcelona, 2020.

Com a punt de partida, proposem desbordar algunes reflexions per a explorar de quina manera, el fet de plantejar-nos una acció social i cultural des de la cura, impacta en els àmbits enunciats anteriorment:

- Què entenem per cura?
- Com generar pràctiques d'activisme social i cultural des de les cures?
- Poden les cures esdevenir la base d'una societat i un món millors?
- Qui cuida a les cuidadores?
- De quina manera podem desnormalitzar la manca de cures?
- Des d'on impulsar l'acció social com a despertar de la comunitat?
- Com podem amb la pràctica educativa, la pràctica artística i la nostra acció ciutadana detectar els límits de les desigualtats, per situar-les i rebatre pràctiques descuidades? Com ens agradaria fer-ho?
- Com podem desgranar els imaginaris de l'activisme vinculats a l'acció social?
- Quines tensions i violències es generen quan volem accionar-nos des de la cura?
- Quines problemàtiques i contradiccions es manifesten?

A més de reflexionar críticament sobre el marc de pensament proposat, ens agradaria enfocar prioritats i imaginar propostes d'acció i millora en l'esfera social i cultural, que permetin repensar les actuals polítiques socials, culturals i educatives.

Toca CUIDAR-SE. CUIDEM-NOS.

Participem

Totes i tots vosaltres i...

Judit Font Redolad és sociòloga. Ha treballat en projectes comunitaris relacionats amb migracions, joves i polítiques d'ocupació a Barcelona, Salt i Girona. Ha combinat l'activitat professional amb la recerca, la docència i l'activisme/associacionisme. Ha fet recerca sobre marginalitat urbana, joves i els discursos de l'exclusió. És professora associada a la UdG en acció comunitària i participació. Pel que fa a cultura comunitària, ha treballat com a coordinadora de l'Ateneu Popular 9 Barris a Barcelona, i participa com a veïna en l'Ateneu Popular de la Coma Cros a Salt, mantenint vincles entre les dues ciutats. Actualment, treballa l'àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Girona.

Leonidas Martín és doctor en Belles arts i professor de Polítiques Artístiques en la Universitat de Barcelona i en altres universitats i centres d'estudis internacionals. Com a especialista en art, cultura i pensament contemporani participa sovint en conferències i esdeveniments culturals. Una bona quantitat dels projectes que ha realitzat en les dues últimes dècades s'han exposat en museus i institucions de nombrosos països. Tota la seva producció com a artista multimèdia es desenvolupa en un terreny híbrid on es barregen sempre els processos socials i les pràctiques artístiques. Com a autor dedica els seus esforços a investigar les funcions que exerceixen les pràctiques culturals en diversos processos socials. Publica amb regularitat articles en revistes culturals i diaris. Es va formar en les Universitats de Castilla-La Mancha, Gent (Bèlgica) i Trondheim (Noruega), i va estudiar també guió cinematogràfic i escriptura creativa a Barcelona i a Nova York. Ha fundat diversos col·lectius artístics, com Las Agencias o **Enmedio**, un grup de professionals de la imatge (dissenyadors, fotògrafes, cineastes, artistes) que, insatisfets per la falta de connexions entre l'art i l'activisme social, han decidit abandonar el seu terreny habitual de treball i situar-se Enmedio, en cap lloc determinat i en tots alhora. Des d'aquí exploren la potència transformadora de les imatges i els relats mitjançant espectaculars intervencions, usant tot allò que tenen a la seva disposició: fotografia, mitjans de comunicació, disseny, etc., així és com creen interferències en el relat dominant; interrupcions en l'explicació oficial del món www.enmedio.info

Myriam González Sanz és docent, investigadora i educadora patrimonial. Des de 2003 treballa en la intersecció entre l'acció, la recerca i la formació de futurs professionals de l'educació a través de l'art i del patrimoni. Entre les seves línies d'interès destaca la reivindicació dels museus i equipaments patrimonials com a espais de diàleg i cohesió social i el processos de participació, col·laboració i co-creació amb la ciutadania. Ha conceptualitzat, coordinat i gestionat diferents programes educatius per a museus i institucions culturals i és autora de nombroses publicacions acadèmiques (<https://www.researchgate.net/profile/Myriam-Gonzalez-Sanz>), entre elles la seva tesi doctoral sobre educació dialògica als museus.

És sòcia fundadora i membre de la junta directiva de l'**ACEP** (Associació Catalana d'Educació Patrimonial, <https://educaciopatrimonial.cat>), entitat de nova creació que promulga el reconeixement social de les tasques i els perfils professionals que s'engloben dins de l'àmbit de l'educació i la mediació als museus, la lluita contra la precarietat laboral al sector i la creació d'una plataforma de contacte, comunicació i suport mutu entre les persones que el conformen.

Una proposta de

Experimentem amb l'ART Des de 1993 treballa amb l'art contemporani i els processos creatius entesos com a acció educativa, per fomentar la capacitat crítica per qüestionar la realitat i transformar creativament el nostre entorn. Posar en relació art, educació i ciutadania possibilita espais d'esdeveniments on repensar l'aprenentatge com a experiència, procés i canvi constant.

www.experimentem.org i www.activitatsdart.org

Amb el suport de

Amb la col·laboració de

L·A·V·I·O·L·E·T·A

Som membres de

**XARXA
PROD
.CAT** | Xarxa d'espais
de producció
i creació
de Catalunya

ARTIBARRI
COMUNITATS CREATIVES PER AL CANVI SOCIAL

CONSELL
**D'INNOVACIÓ
PEDAGÒGICA**
BARCELONA

+ informació que pot interessar-te

Podeu descarregar els textos de Kalidoscopi anteriors a:

<http://www.experimentem.org/12publicacionsIaltresNarratives/textos.html>

Xarxes socials

Facebook [Experimentem amb l'art](#)

Instagram [eart_barcelona](#)

Twitter [@ExperimentemART](#)

[#Kalidoscopi](#)

Localització

[Centre de Cultura Popular La Violeta de Gràcia](#)

C/ de Maspons, 6, 08012 Barcelona

937 06 08 81

www.lavioleta.cat